

ЗВІТ

**в рамках проєкту СОС «Дитячі містечка» «Консультавання 7-ми громад (Івано-Франківськ, Городенка, Коломия, Ірпінь, Бородянка, Фастів, Боярка), які входять до проєкту «Право на сім'ю: усунення системних прогалин – підтримка реформ системи захисту дітей в Албанії, Білорусі, Вірменії, Північній Македонії та Україні»
щодо аналізу документів та надання онлайн-консультацій Коломийській міській територіальній громаді**

Вступ

Проєкт охоплює сім громад, включаючи Коломийську міську територіальну громаду, яка бере активну участь у трансформаційній ініціативі, спрямованій на зміцнення місцевого управління та підвищення ефективності систем захисту дітей через стратегічне планування та бюджетування.

Для Коломийської територіальної громади цей проєкт має особливе значення, оскільки громада зазнала суттєвого збільшення населення через переселення осіб із районів, де тривають військові дії.

Основна мета діяльності спеціалістів ЮК «АРМАДА» в рамках цього проєкту полягає в наданні допомоги Коломийській громаді у складанні місцевих бюджетів, що ефективно розподіляють ресурси на соціальні послуги. Ця ініціатива не тільки спрямована на безпосередню підтримку потреб дітей та сімей, але й прагне закласти основу для системних змін у адміністративних структурах громади та на загальнодержавному рівні. У зв'язку з введенням воєнного стану на території України, соціальна робота у Коломийській територіальній громаді набула особливої важливості, особливо в контексті зростання кількості дітей, сімей з дітьми та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують допомоги. В цьому контексті визначення потреб населення, потенційних отримувачів соціальних послуг, співставлення зазначеного із спроможностями громади щодо надання соціальних послуг та відображення зазначеної інформації у бюджетних програмах є надзвичайно важливим завданням.

Джерела отримання інформації

Для проведення аналізу бюджетних процесів Коломийської міської територіальної громади було запитано наступні документи:

1. Стратегію розвитку територіальної громади.
2. Середньострокові прогностичні та програмні документи економічного і соціального розвитку територіальної громади щодо розвитку та забезпечення надання соціальних послуг.
3. Програму економічного та соціального розвитку територіальної громади.
4. Прогноз місцевого бюджету, який охоплює звітний та два наступних роки.
5. План діяльності на середньостроковий період (на звітний та два наступних роки) головного розпорядника коштів, що реалізує політику у сфері соціальних послуг.
6. Паспорти бюджетних програм, в межах яких надаються соціальні послуги в громаді.
7. Статут ОТГ (органу місцевого самоврядування).
8. Регламент діяльності (роботи).
9. Рішення про утворення виконавчого органу (комітету).

10. Рішення про утворення старостинських округів.
11. Положення про старосту.
12. Структура ОТГ (органу місцевого самоврядування).
13. Положення про структурні підрозділи (департаменти, управління, відділи, сектори тощо).
14. Положення про місцевий фінансовий орган (установа, що здійснює функції зі складання прогнозів місцевих бюджетів, складання, виконання місцевих бюджетів, контролю за витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету).
15. Посадові інструкції начальників (директорів) структурних підрозділів.
16. Затверджені програми соціально-економічного розвитку громади, пов'язані із усиновленням, опікою над дітьми, питаннями функціонування дитячих будинків та інтернатів.
17. Положення про цільові фонди пов'язані із усиновленням, опікою над дітьми, питаннями функціонування дитячих будинків та інтернатів.

У відповідь на запит Коломийською міською територіальною громадою були надані наступні документи:

1. Посадова інструкція начальника служби у справах дітей Коломийської міської ради затверджена від 13.03.2021 року;
2. Посадова інструкція начальника управління соціальної політики Коломийської міської ради;
3. Рішення чергової 50 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 22.12.2023 року №3302-50/2023-50 «Про затвердження Стратегії розвитку Коломийської міської територіальної громади на період до 2027 року в новій редакції»;
4. Рішення чергової 50 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 22.12.2023 року №3302-50/2023-50 «Про затвердження плану реалізації Стратегії»;
5. Рішення виконавчого комітету Коломийської міської ради від 04.10.2022 року №355 «Про затвердження Програми економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023-2024 роки»;
6. Рішення чергової 50 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 27.02.2024 року №3393-53/2024-53 «Про виконання Програми економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023 – 2024 роки за 2023 рік»;
7. Рішення виконавчого комітету Коломийської міської ради від 04.10.2022 року №355 «Про затвердження Програми економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023-2024 роки»;
8. Рішення чергової 49 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 09.11.2023 року №3162-49/2023-49 «Про внесення змін до «Програми економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023-2024 роки»;
9. Рішення чергової 2 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 08.12.2020 року №3-2/2020-2 «Про затвердження Регламенту Коломийської міської ради восьмого демократичного скликання»;
10. Рішення чергової 2 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 11.12.2020 року №16-2/2020-2 «Про утворення виконавчого комітету міської ради та затвердження його складу»;

11. Рішення чергової 2 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 11.12.2020 року №12-2/2020-2 «Про затвердження Положення про старосту села (сіл) Коломийської об'єднаної територіальної громади»;
12. Рішення чергової 53 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 27.02.2024 року №3373-53/2024-53 «Про внесення змін в структуру та чисельність апарату міської ради та її виконавчих органів»;
13. Рішення чергової 26 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 27.01.2022 року №1782-26/2022-26 «Про затвердження Положення про Єдиний центр надання реабілітаційних та соціальних послуг міста Коломиї в новій редакції»;
14. Рішення чергової 50 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 22.12.2023 року №3301-50/2023-50 «Про затвердження Положення Про управління соціальної Політики Коломийської міської ради в новій редакції»;
15. Рішення чергової 32 сесії 8 демократичного скликання Коломийської міської ради від 07.06.2022 року №2005-32/2022-32 «Про затвердження Положення про управління фінансів і внутрішнього аудиту Коломийської міської ради у новій редакції та затвердження скороченого найменування»;
16. Рішення чергової 54 сесії 7 демократичного скликання Коломийської міської ради від 24.10.2019 року №4061-54/2019-54 «Про затвердження програми «Реалізація державної політики з питань дітей та їх соціального захисту» на 2020 – 2024 роки».

Аналіз отриманих документів

I. Стратегія розвитку територіальної громади.

Аналіз Стратегії розвитку Коломийської міської територіальної громади на відповідність Закону України "Про засади державної регіональної політики" та Стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки.

Відповідність Закону України "Про засади державної регіональної політики"

Основні положення Закону "Про засади державної регіональної політики":

1. Забезпечення сталого розвитку регіонів.
2. Збалансованість регіонального розвитку.
3. Підтримка слабкорозвинених регіонів.
4. Підвищення конкурентоспроможності регіонів.
5. Співпраця центральних та місцевих органів влади.

Відповідність Стратегії Коломийської громади:

1. Сталий розвиток: Стратегія спрямована на економічний розвиток, підвищення якості життя, розвиток інфраструктури та соціальних послуг.
2. Збалансованість розвитку: Стратегія враховує інтереси різних верств населення, пропонує програми розвитку для сільських територій громади.
3. Підтримка слабкорозвинених регіонів: В Стратегії передбачені заходи для залучення інвестицій, розвиток бізнесу та інфраструктури в усіх частинах громади.
4. Підвищення конкурентоспроможності: Є конкретні заходи щодо розвитку економічного потенціалу, створення індустріальних парків, підтримка малого та середнього бізнесу.

5. Співпраця: Стратегія розроблена у співпраці з громадськістю, бізнесом та місцевою владою, передбачає залучення різних сторін до реалізації.

Відповідність Стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки

Основні положення Стратегії реформування системи інституційного догляду:

1. Деінституціоналізація.
2. Забезпечення прав дітей на виховання в сім'ї.
3. Розвиток сімейних форм виховання.
4. Підтримка та розвиток соціальних послуг для дітей та сімей.
5. Профілактика соціального сирітства.

Відповідність Стратегії Коломийської громади:

1. Деінституціоналізація: В Стратегії не відображено заходів щодо зменшення кількості інституційних закладів, проте є загальні положення щодо розвитку соціальних послуг.
2. Розвиток сімейних форм виховання: Відсутні конкретні заходи з розвитку прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.
3. Підтримка соціальних послуг: Є заходи щодо розвитку соціальної інфраструктури, але вони не деталізовані стосовно дітей.
4. Профілактика соціального сирітства: Відсутні конкретні програми профілактики соціального сирітства.

Плюси та мінуси Стратегії розвитку Коломийської міської територіальної громади

Плюси:

1. **Сталий розвиток:** Стратегія охоплює основні аспекти сталого розвитку громади.
2. **Інвестиції:** Значна увага приділена залученню інвестицій та розвитку бізнесу.
3. **Інфраструктура:** Включає заходи для покращення інфраструктури та підвищення якості життя.
4. **Співпраця:** Враховує участь громадськості та бізнесу у процесі розробки та реалізації Стратегії.

Мінуси:

1. **Недостатня увага до дітей:** Відсутні конкретні заходи щодо захисту прав дітей та підтримки сімейних форм виховання.
2. **Деінституціоналізація:** Не передбачені конкретні кроки для зменшення кількості інституційних закладів.
3. **Соціальні послуги:** Загальні положення про розвиток соціальних послуг не деталізовані стосовно конкретних потреб дітей.

Рекомендації:

1. **Захист прав дітей:** Включити конкретні заходи щодо забезпечення прав дітей на виховання в сім'ї, підтримки прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.
2. **Деінституціоналізація:** Розробити план деінституціоналізації, зменшення кількості інституційних закладів та розвитку альтернативних форм виховання.
3. **Соціальні послуги:** Деталізувати заходи щодо розвитку соціальних послуг для дітей та сімей, включаючи профілактику соціального сирітства.

Загальний висновок:

Стратегія розвитку Коломийської міської територіальної громади в цілому відповідає Закону України "Про засади державної регіональної політики", однак не повністю враховує положення Стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки. Основні напрями економічного та інфраструктурного розвитку є сильними сторонами Стратегії, проте необхідно більше уваги приділити захисту прав дітей та розвитку соціальних послуг для них. Впровадження рекомендованих заходів допоможе зробити Стратегію більш комплексною та відповідною національним стандартам.

II. Програма економічного та соціального розвитку Коломийської територіальної громади

Програма економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023-2024 роки (далі – Програма) узгоджується з основними державними та регіональними стратегічними документами, зокрема:

- **Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки**, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України.
- **Стратегія розвитку міста Коломиї на період до 2027 року.**
- **Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки.**

Забезпечення надання соціальних послуг

Програма передбачає широкий спектр заходів, спрямованих на покращення соціальних послуг та умов життя мешканців громади:

- **Соціальний захист:** Програма включає надання державних соціальних допомог, компенсацій та пільг, забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації, підтримка ветеранів та учасників бойових дій.
- **Охорона здоров'я:** Включає капітальні ремонти медичних установ, придбання медичного обладнання, покращення інфраструктури охорони здоров'я.
- **Освіта:** Програма передбачає зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти, комп'ютеризацію шкіл, впровадження STEM-освіти, створення умов для інклюзивної освіти.
- **Культура та спорт:** Передбачено підтримку та розвиток місцевих культурних традицій, проведення культурно-мистецьких заходів, реконструкція спортивних об'єктів.

Захист прав та інтересів дітей

Щодо захисту прав та інтересів дітей, програмою економічного та соціального розвитку передбачені наступні заходи:

1. Захист прав та інтересів дітей, які знаходяться в патронатній сім'ї та проживають в дитячих будинках сімейного типу (ДБСТ):

- Підтримка ДБСТ та патронатних сімей.
- Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо дитячих будинків сімейного типу та роботи в них із дітьми-сиротами.

2. Робота щодо відкриття нових ДБСТ на території громади:

- Навчання батьків-вихователів для ДБСТ.
- Забезпечення соціального супроводу сімей, де є проблеми інвалідності, безпритульності, відсутності житла або роботи, насильства або зневажливого ставлення, малозабезпеченості.

3. Інформаційно-роз'яснювальна кампанія щодо попередження негативних проявів (алкоголізм, тютюнопаління, наркоманія, ВІЛ/СНІД) у молодіжному середовищі:

- Проведення заходів, спрямованих на попередження негативних явищ серед молоді.

4. Реалізація соціальних програм щодо підтримки молоді, сімей, дітей, які потребують особливої соціальної уваги:

- Надання соціальної допомоги та підтримка дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Плюси:

1. **Комплексність підходу:** Програма охоплює всі ключові сфери життєдіяльності громади – від економіки до соціальної сфери.
2. **Інвестиційна привабливість:** Передбачені заходи для залучення інвестицій, популяризація громади серед потенційних інвесторів.
3. **Енергозбереження та екологія:** Акцент на впровадження енергоефективних технологій, зменшення споживання енергоресурсів, покращення екологічного стану громади.
4. **Підтримка бізнесу:** Програма містить заходи щодо підтримки малого та середнього підприємництва, проведення конкурсів стартапів, створення сприятливих умов для ведення бізнесу.

Мінуси:

1. **Фінансова залежність:** Основне фінансування заходів програми здійснюється за рахунок міського бюджету, що може обмежити виконання деяких заходів у разі нестачі коштів.
2. **Ризики воєнного стану:** У зв'язку з воєнним станом, реалізація багатьох заходів може бути ускладнена через непередбачуваність ситуації в країні.

Рекомендації:

1. **Залучення додаткових джерел фінансування:** Розширити співпрацю з міжнародними донорами, фондами, грантовими програмами для фінансування стратегічних проектів.
2. **Гнучкість та адаптація:** Розробити механізми швидкого реагування та адаптації до змін у зовнішньому середовищі, зокрема враховуючи воєнні ризики.
3. **Прозорість та звітність:** Підвищити рівень прозорості та регулярного звітування перед громадою про виконання Програми.

Загальний висновок

Програма економічного та соціального розвитку Коломийської міської територіальної громади на 2023-2024 роки є комплексним та амбіційним документом, що спрямований на покращення всіх аспектів життя громади. Вона враховує стратегічні пріоритети державного та регіонального розвитку, пропонує детальні заходи з покращення соціальних послуг, підтримки бізнесу та розвитку інфраструктури. Водночас, успішна реалізація Програми залежить від стабільного фінансування та здатності адаптуватися до поточних викликів.

III. Положення про Єдиний центр надання реабілітаційних та соціальних послуг міста Коломиї

Мета створення центру

Єдиний центр надання реабілітаційних та соціальних послуг (далі – Єдиний центр) створений з метою забезпечення якісного надання соціальних та реабілітаційних послуг жителям Коломийської територіальної громади. Основна мета – реалізація державної політики у сфері соціального захисту населення, запобігання потраплянню осіб/сімей до складних життєвих обставин та підтримка вразливих груп населення.

Регулювання діяльності

Діяльність Єдиного центру регулюється:

- Конституцією та законами України.
- Актами Президента України та Кабінету Міністрів України.
- Наказами Міністерства соціальної політики України.
- Рішеннями Коломийської міської ради та виконавчого комітету.
- Розпорядженнями Коломийського міського голови.
- Іншими нормативно-правовими актами з питань надання соціальних послуг.
- Положенням про Єдиний центр.

Права та обов'язки надавачів соціальних послуг

Єдиний центр має право:

- Самостійно визначати форми та методи роботи.
- Подавати запити на інформацію до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
- Утворювати робочі групи та мультидисциплінарні команди.

- залучати підприємства, установи, організації, фізичних осіб та волонтерів до надання соціальних послуг.
- залучати кошти та інші ресурси для надання соціальних послуг.

Конкретні соціальні послуги

Єдиний центр надає такі соціальні послуги:

- Догляд вдома, денний догляд, догляд стаціонарний.
- Підтримане проживання.
- Соціальна адаптація.
- Соціальна інтеграція та реінтеграція.
- Надання притулку.
- Екстрене (кризове) втручання.
- Консультування.
- Соціальний супровід.
- Представництво інтересів.
- Посередництво (медіація).
- Соціальна профілактика.
- Натуральна допомога.
- Фізичний супровід осіб з інвалідністю.
- Переклад жестовою мовою.
- Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних.
- Супровід під час інклюзивного навчання.
- Інформування.
- Інші послуги.

Плюси:

1. **Комплексність послуг:** Центр пропонує широкий спектр соціальних та реабілітаційних послуг.
2. **Дотримання прав людини:** Діяльність центру базується на принципах недискримінації, поваги до прав людини та соціальної справедливості.
3. **Підтримка вразливих груп:** Особлива увага приділяється особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, та вразливим групам населення.

Мінуси:

1. **Залежність від фінансування:** Реалізація багатьох послуг залежить від бюджетних коштів, що може обмежувати їх обсяг та якість.
2. **Відсутність громадського обговорення:** Прийняття рішення не передбачало громадського обговорення, що могло б покращити якість та врахувати більше думок громадян.

Рекомендації:

1. **Покращення інформування населення:** Посилити інформаційну кампанію щодо послуг, які надає Єдиний центр, для забезпечення більшої поінформованості громадян.

2. **Залучення додаткових ресурсів:** Активніше залучати благодійні та волонтерські організації до надання послуг та підтримки центру.
3. **Регулярні громадські обговорення:** Ввести практику регулярних громадських обговорень для врахування думок жителів громади та покращення якості послуг.

Загальні висновки

Єдиний центр надання реабілітаційних та соціальних послуг міста Коломиї є важливим елементом соціальної інфраструктури громади, що забезпечує підтримку вразливих груп населення та надає широкий спектр соціальних та реабілітаційних послуг. Враховуючи всі плюси та мінуси, можна зробити висновок, що центр виконує важливу соціальну функцію, але потребує постійного вдосконалення та підтримки для забезпечення стабільного та якісного надання послуг.

Висновки за результатами аналізу роботи громади:

1. **Комплексність підходу:** Документи громади демонструють всебічний підхід до розвитку, включаючи економічні, соціальні та інфраструктурні аспекти, що сприяє сталому розвитку.
2. **Підтримка вразливих груп населення:** Значна увага приділяється підтримці вразливих груп населення, зокрема дітей та сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах.
3. **Сталий розвиток:** Стратегічні документи спрямовані на забезпечення сталого розвитку, покращення якості життя мешканців та підвищення інвестиційної привабливості регіону.
4. **Регулювання діяльності:** Діяльність громади регулюється широким спектром законодавчих та нормативних актів, що забезпечує правову основу для її функціонування.

Плюси:

1. **Комплексність послуг:** Стратегія та програма охоплюють всі ключові сфери життєдіяльності громади, включаючи економіку, соціальну сферу, інфраструктуру та екологію. Додатково комплексність послуг гарантується Положенням про Єдиний центр надання реабілітаційних та соціальних послуг міста Коломиї, яке відповідає стратегічним документам громади.
2. **Дотримання прав людини:** Діяльність органів місцевого самоврядування в громаді базується на принципах недискримінації, поваги до прав людини та соціальної справедливості.
3. **Підтримка вразливих груп:** Особлива увага приділяється особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, та вразливим групам населення. Передбачені програми підтримки та можливість надання соціальних послуг зазначеним групам населення.

Моменти, що потребують доопрацювання:

1. **Захист прав дітей:** Необхідно включити конкретні заходи щодо забезпечення прав дітей на виховання в сім'ї, підтримки прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

2. **Деінституціоналізація:** Розробити план деінституціоналізації, зменшення кількості інституційних закладів та розвитку альтернативних форм виховання.
3. **Соціальні послуги:** Деталізувати заходи щодо розвитку соціальних послуг для дітей та сімей, включаючи профілактику соціального сирітства.
4. **Фінансова залежність:** Реалізація багатьох послуг залежить від бюджетних коштів, що може обмежувати їх обсяг та якість.
5. **Відсутність громадського обговорення:** Прийняття рішення не передбачало громадського обговорення, що могло б покращити якість та врахувати більше думок громадян.

Рекомендації

1. **Покращення інформування населення:** Посилити інформаційну кампанію щодо послуг, які надає громада, для забезпечення більшої поінформованості громадян.
2. **Залучення додаткових ресурсів:** Активніше залучати благодійні та волонтерські організації до надання послуг та підтримки громадських ініціатив.
3. **Регулярні громадські обговорення:** Ввести практику регулярних громадських обговорень для врахування думок жителів громади та покращення якості послуг.
4. **Залучення додаткових джерел фінансування:** Розширити співпрацю з міжнародними донорами, фондами, грантовими програмами для фінансування стратегічних проектів.
5. **Гнучкість та адаптація:** Розробити механізми швидкого реагування та адаптації до змін у зовнішньому середовищі, зокрема враховуючи воєнні ризики.
6. **Прозорість та звітність:** Підвищити рівень прозорості та регулярного звітування перед громадою про виконання програм та проектів.

Загальні висновки

Коломийська міська територіальна громада демонструє сильні сторони у забезпеченні комплексного розвитку та підтримки вразливих груп населення. Однак для покращення ефективності роботи громади важливо звернути увагу на захист прав дітей, розвиток соціальних послуг, фінансову стійкість та активне залучення громадськості до процесів прийняття рішень. Реалізація рекомендованих заходів допоможе забезпечити більш ефективно управління ресурсами та покращити якість життя мешканців громади.

Проведення консультації для Коломийської міської територіальної громади

I. Щодо обраних тем для консультації з громадою.

Під час проведення аналізу документів було виявлено наступні запити, які є актуальними для Коломийської міської територіальної громади:

1. Роз'яснення законодавства щодо формування місцевих бюджетів (включно щодо планування за програмно-цільовим методом).
2. Роз'яснення щодо повноважень територіальних громад (органів місцевого самоврядування) у формуванні бюджетних запитів та розпорядженні бюджетними коштами.
3. Роз'яснення щодо порядку розрахунку вартості соціальних послуг.
4. Роз'яснення щодо порядку впровадження та надання платних соціальних послуг.

5. Роз'яснення щодо порядку залучення грантових програм та субвенцій.

Відтак консультація, яка була надана громаді була побудована з урахуванням зазначених запитів та план консультації було сформовано наступним чином:

1. Формування та планування місцевих бюджетів.
2. Повноваження структурних підрозділів органів місцевого самоврядування в контексті бюджетних правовідносин.
3. Джерела фінансування надання соціальних послуг.
4. Розрахунок вартості соціальної послуги.
5. Порядок надання платних послуг.

Під час розгляду першого питання фахівцями ЮК «Армада» було висвітлено головні особливості програмно-цільового методу в бюджетному процесі та проаналізовано інструменти, які застосовуються при плануванні та формуванні місцевих бюджетів. Особливу увагу було приділено порядку складання та затвердження бюджетних програм: визначення мети бюджетної програми, завдань, які будуть виконуватись, результативних показників та відповідальних виконавців.

Друге питання стосувалось повноважень структурних підрозділів.

Під час даного блоку було розглянуто можливості використання в роботі органів місцевого самоврядування статей Конституції України, а саме застосування статей 19 та 92 Конституції.

Також було проаналізовано принципи «належного урядування» та дискреційні повноваження органів місцевого самоврядування.

Під час цього ж блоку, нами було запропоновано представникам громад, при прийнятті управлінських рішень, використовувати так званий «тест статтею 2 Кодексу адміністративного судочинства України».

Окремо приділено увагу можливості використання судової практики та практики Європейського суду з прав людини при здійсненні своїх владних повноважень та прийнятті управлінських рішень.

Під час розгляду третього питання було проаналізовано можливості залучення державних субвенцій та благодійної допомоги для оплати надання соціальних послуг або реалізації інших соціальних проєктів.

В даному аспекті було проаналізовано можливості органів місцевого самоврядування отримувати благодійну допомогу як безпосередньо кінцевий отримувач такої благодійної допомоги (для забезпечення діяльності такого органу місцевого самоврядування) так і з метою передачі такої благодійної допомоги іншим особам, які її потребують (у вигляді грошової допомоги, товарів чи послуг).

Четверте питання стосувалось безпосередньо процесу розрахунку вартості соціальних послуг. Під час його розгляду було проаналізовано якими саме нормативно-правовими актами регулюється розрахунок вартості соціальних послуг, як проводити розрахунок та як такий розрахунок затверджувати.

При розгляді п'ятого питання особливу увагу було приділено саме порядку надання платних соціальних послуг та було надано відповіді на запитання: коли це можливо? На

підставі чого проводиться надання платних соціальних послуг? Хто такі послуги може надавати? В яких документах вони повинні бути закріплені?

З урахуванням вищевикладеного, під час консультацій Коломийській міській територіальній громаді були надані роз'яснення щодо усіх вищенаведених питань.

Особливу увагу під час проведення консультацій фахівці ЮК «Армада» звернули на оформлення громадою таких ключових документів якими затверджуються повноваження органів місцевого самоврядування, таких як:

1. Статути ОТГ;
2. Положення про структурні підрозділи, неприбуткові організації, комунальні підприємства, які підпорядковуються органам місцевого самоврядування.
3. Програми соціально-економічного розвитку.
4. Бюджетні програми.
5. Бюджетні запити тощо.

При цьому було виявлено, що представники громади, які беруть участь у бюджетному процесі, розуміють, які документи потрібно готувати. Однак, виникають труднощі із затвердженням повноважень надавачів соціальних послуг, що може призводити до непорозумінь і невизначеності у процесі роботи, пов'язаних із реалізацією власних можливостей задля максимально ефективного здійснення діяльності такими надавачами.

Окремо стоїть питання щодо залучення коштів державного бюджету (обласного бюджету) та благодійної допомоги на реалізацію певних процесів у громаді. Залучення додаткових коштів є надзвичайно важливим для громади, оскільки це розширює фінансові можливості, дозволяє реалізувати інфраструктурні проєкти, покращувати якість соціальних послуг і підтримувати економічний розвиток.

З урахуванням вищезазначеного, громаді були надані рекомендації:

1. Приділити значну увагу для визначення потреб населення у соціальних послугах.
2. Передбачити у статутних документах послуги, які надаються відповідними органами у громаді.
3. Провести розрахунок вартості соціальних послуг.
4. Закріпити права та повноваження осіб залучених до планування та формування бюджету у відповідних документах.
5. Використовувати кошти державного бюджету та донорських організацій.
6. Проводити аналіз якості наданих соціальних послуг.

Висновки

Коломийська міська територіальна громада демонструє значні зусилля у забезпеченні сталого розвитку, покращенні соціальних послуг та підтримці вразливих груп населення. Комплексний підхід до стратегічного планування, врахування різноманітних аспектів життєдіяльності громади та активна участь у проєкті СОС «Дитячі містечка» сприяють підвищенню ефективності системи захисту дітей та інших вразливих груп. Проте, існують певні сфери, що потребують доопрацювання. Зокрема, необхідно включити конкретні заходи щодо забезпечення прав дітей, розробити план

деінституціоналізації та деталізувати розвиток соціальних послуг для дітей та сімей. Також важливо розширити фінансові можливості громади через залучення додаткових ресурсів, таких як державні субвенції та благодійна допомога. Реалізація рекомендованих заходів допоможе громаді більш ефективно управляти ресурсами, покращити якість соціальних послуг та підвищити рівень життя мешканців. Прозорість, регулярні громадські обговорення та адаптація до зовнішніх змін стануть запорукою успішної роботи громади у майбутньому.